

VILÁGÖSSZÁG

KOLOZSVAR,

1947. március 6, csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,
53. szám

Pauker Anna
Rákosi Mátyással
tárgyal a két országot
érintő kérdésekről

BUKAREST. — A Demokrata Nők Világszövetségének Prágában megtartott értekezletén Pauker Anna vezette a romániai küldöttséget. Utban hazafelé a képviselőnő kiszállt Budapesten és hosszabb megbeszélést folytatott Rákosi Mátyással, a Magyar Kommunista Párt főtitkárával és a magyar politikai élet több tagjával a két országot érintő kérdésekről. Magyar politikai körökben szinte örömmel fogadták Pauker Anna látogatását, aki a Nőszövetség prágai ülésén a legmeglepetesebb rokonzenével szólalt fel a magyarokkal való együttműködés érdekében és erőteljesen támogatta a jugoszláv delegációval együtt a magyar nőszövetség felépítését a szlovákiai magyarülődésék kérdésében.

Hazaérkezése után Pauker Anna összehívta a parlament nőképviseleit és a Demokrata Nők Szövetségének végrehajtóbizottságát, hogy beszámoljon a nemzetközi nőkongresszus eredményeiről.

Elkészült Kolozsvár
új hidja

KOLOZSVAR. — Hétfőn délelőtt a város vezetősége átadta a forgalomnak az új Cukorgyár-úti Szamos hidat. A hid befejezési munkálataihoz a környékbeli lakosok közmunkáival járultak hozzá. A két hídő feltöltéséhez a hóstáti gazdák eddig több mint 150 szekér sódert hordták.

Kijavítják a Dózsa-úti hid kocsijáróját, a hidat négy napra lezárták, mely idő alatt a forgalmat az Árpád-úti hidon bonyolítják le. Itt említhetjük meg azt is, hogy a város új költségvetése az 1947-48-as évre készült. A költségvetést következő számunkban részletesen ismertetjük.

Nyolcvan hallgatóval
nyitották a népfőiskolai
előadókészítő tanfolyam

KOLOZSVAR. — Hétfőn este nyitott meg a Bolyai-egyetem jogi és közgazdasági karának Bástya-úti épületében az EMKE első népfőiskolai előadókészítő tanfolyama. Balogh Edgár megnyitó szavai után László Gyula egyetemi tanár tartotta meg a tanfolyam első előadását a népevelés korai alapelveiről. Az előadó kiemelte, hogy meg kell szüntetni a szakadékok értelmiség és nép között. Arra kell törekedni, hogy minden népfőiskolai előadó a nép eddigi figyelmen kívül hagyott nagymennyiségű tudás-nagyszámú indulón szilárd tudást nyerjenek a mindennapi szükségleteknek megfelelően korszerűsíteni.

László Gyula előadása után Balogh Edgár ismertette a Magyar Népi Szövetség nemrég lezajlott népfőiskolai értekezletének munkatervét s a meggyőzően felállított vagy továbbfejlesztendő népfőiskolák különleges feladatát. A tanfolyam mintegy nyolcvan főnyi hallgatója az utóbbi évek szerint kisebb csoportokat alkotott a népfőiskolai tanfolyam előadásainak semina-riumokban való feldolgozására.

A második előadás a nemzetpolitikai nevelésről ma, szerdán este 8 órakor hangzik el a Bástya-úti előadóteremben.

A Demokrata Pártok Blokkja kormányzási tervének szellemében állítják össze a költségvetést

BUKAREST. — (Parlamentari tudósítónk telefonjelentése.) A pénzügyminisztériumban tovább folyik a munka a költségvetés összeállításán, egyelőre azonban a költségvetés végösszege még nem ismeretes. Alexandrini pénzügyminiszter szombat a pénzügyminisztériumban ismertette az egyes pártok kiküldött képviselői előtt a költségvetési munkálatakat s az ezzel kapcsolatos terveket.

A Magyar Népi Szövetséget a megbeszélésen Czikó Lőrinc képviselte, aki egyik tagja a Magyar Népi Szövetség költségvetési bizottságának. A megbeszélésen Ghelmegeanu, az Ekés Front képviselője ismertette a demokrata pártok álláspontját és kívánalmait. A pénzügyminiszter az új költségvetéssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy annak mindenekelőtt a Demokrata Pártok Blokkja közös kormányzási programjában lefektetett kívánalmakat kell tekintetbe venni.

A MNSz költségvetési vitába beosztott képviselői nem utaznak vissza meggyűlésebe.

A Magyar Népi Szövetség parlament csoportjának háromnapos

értekezlete hétfőn este ért véget. Az értekezleten a tavaszi mezőgazdasági vetési kampány megvitatása után Takács Lajos dr., a parlament csoport elnöke ismertette a képviselőház, karácsony utáni ülészakában lefolyt munkát és a megalkotott törvények jelentőségét. Előadása végén a napokban érvénybelépett új házszabály és az új házszabály értelmében átalakított parlamenti bizottságok működését ismertette, hangsúlyozva, hogy az új házszabály az eddigi kilenc bizottság helyett 18 szakbizottságot létesített s ezekben a Magyar Népi Szövetség megfelelő számú képviselőt juttat.

A március 15-e és 20-ika között

Előben elfogadják a MNSz-nek Csik és Udvarhely közti épi-érv vasúti vonathoz tartozó tervét

A Magyar Népi Szövetség választási programja és a Demokrata Pártok Blokkjának közös kormányzási munkaterve értelmében Imecs János, Szentmiklóssy Ferenc, Bakcsi Ádám és Iszák Domokos, a Magyar Népi Szövetség képviselői, az elmúlt napokban megbeszélést folytattak Profirj közlekedési miniszterrel az Udvarhely és Csikszentmárton között létesítendő közvetlen vasúti összeköttetés megteremtése érdekében.

A miniszter nagy megértéssel fogadta az előterjeszteteket s elvileg elfogadta a Csik és Udvarhely közti létesítendő vasúti megépítési tervét. Megígérte, hogy a kérdés tanulmányozását és a terv elkészítését azonnal elrendeli, egyben pedig kéri a küldöttséget, hogy amennyiben a Magyar Népi Szövetség ilyen irányú tervvel rendelkezik, azt a legelőbb időben bejuttassa a minisztérium rendelkezésére.

Sztalin vezértábornagy átadta a hadügyek vezetését

A Szovjetunió Legfelső Tanácsa teljesítette a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének, Sztalin vezértábornagynak a kérelmét, hogy másirányú elfoglaltsága miatt meintsék fel a hadügyek vezetéséről. A Legfelső Tanács Bulganin tábornok hadseregparancsnokot

bizta meg a hadügyek további vezetésével.

GÜRÜGORSZAGBAN

a Szovjetunió, USA, Anglia, Franciaország, Kína és Ausztrália képviselői, akik részt vesznek az ENSZ vizsgálóbizottságában, első ízben

érintkeztek a görög szabadságharcosokkal. Az EAM tiltakozó jegyzéket intézett az angol kormányhoz és az ENSZ-hez azzal kapcsolatban, hogy Görögországban az angol csapatokat amerikai csapatokkal készülnek felcserélni.

A magyarországi öszeszeshüvely tárgyalásán

Dálnoki Veress bevallotta, hogy bár az erdélyi demokrata íkus vezetői számtalanszor kérték, nem volt bátorsága szembefordulni a németekkel

A volt vezérezredes bevallotta, hogy tudott Nagy József elhurcolásáról

BUDAPEST. — A magyar Népbíró Jankó Péter-tanácsa folytatja a köztársaságellenes összeesküvés vádlottjai első csoportjának kihallgatását. A tárgyalások első napján — amint azt már megírtuk — Dónáth Györgyöt, az összeesküvés ideológiai fővezérét hallgatta ki a Népbíró, majd Dálnoki Veress Lajos, az összeesküvés katonai vonalának vezetője kihallgatására került sor.

Dálnoki Veress Lajos az előző kérdéseire válaszolva kijelentette, hogy nem érzé magát bűnösnek, mert ő nem akarta megdönteni a magyar demokratikus államrendet, hanem „alkotmányos formák” között akarta „újraszervezni” a magyar hadsereget és „sejtelle nem volt” arról, hogy a „Magyar Közösség” erőszakos megmozdulásokra gondol. Dálnoki azt is kijelentette, sejtelle sem volt arról, hogy a Magyar Közösség őt jelölje katonai vezetőnek. Erre az elnök Dálnokit szembesítette Dónáth Györggyel, aki a szemébe mondogta, hogy igenis előzőleg közölték vele: őt jelölték a katonai vonal vezetésére és ő ezt el is fogadta.

A csendőrség visszaállítása

A továbbiakban Dálnoki Veress Lajos beismerte, hogy nem ismeri

el a magyar köztársaságot, majd zavaras vallomást tett arra vonatkozólag, hogy Magyarország államfőjének Borhyt is, Tildy Zoltánt is elismerte. Bevallotta azt is, hogy vissza akarta állítani a csendőrséget és a katonai szervezkedés célja a hatalom átvétele volt. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy milyen politikai támogatásra számított, Dálnoki kijelentette: a Kisgazdapárt.

— Csak én vagyok is — és továbbá mozdulattal a vádlottak padjára mutat — a Kisgazdapárttal volt a legszorosabb személyi kapcsolatuk.

Alének kétszer volt le-ében a magyar nép sora

Az előző kérdésekre után dr. Antal Gyula szociáldemokrata népbíró, majd Széll, a Kommunista Párt népbírja tett fel kérdéseket Dálnoki Veress Lajosnak. A Kommunista Párt népbírja arról kérdezte az erdélyi hadsereg volt parancsnokát, akinek kétszer — 1911 márciusában és szeptemberében — volt kezében a magyar nép sorsa, hogy mit tett ezekben a történelmi pillanatokban? Dálnoki bevallotta, hogy bár biztos volt a németek vereségében, semmit sem tett a magyar népet s hazájáért. Beval-

lotta azt is, hogy bár az erdélyi demokratikus vezetők számtalanszor kérték, álljon át hadtestével a szövetségesek oldalára, nem volt bátorsága ezt megengedni. Erre Széll népbíró megjegyezte: ahhoz azonban volt bátorsága, hogy a magyar nép ellen összeesküvést szőjjön!

Arra a kérdésre, hogy milyen szerepe volt Kovács Kötönc Jenő, Jéza Béla és Nagy József, valamint ezek társai elhurcoltatásában, kijelentette, hogy csak Nagy József elhurcoltatásáról tudott. Széll népbíró még egy kérdést tett fel az újdélki megszárlásokkal kapcsolatban, majd Czéh, a Nemzeti Parasztpárt népbírja tett fel kérdéseket:

— Azt mondogta, hogy újja akarják szervezni a csendőrséget? — Igen.

— Tudja-e, hogyan támogatta a csendőrség a földműveseket és a munkásokat a multban?

Dálnoki válasza ravart hebegés volt. Czéh népbírónak nem volt több kérdése.

A népbünyész tett fel végül néhány kérdést és Dálnoki Veress Lajos válaszaiban most már egyik összeesküvés társa, Szentmiklóssy vezérkari őrnagy ellen vallott. A magyar népbíró a köztársaságellenes per vádlottainak kihallgatását csütörtökön folytatja.

Xyu tsaiok egymásnak
testvérileg kezel!

Hogyan készülünk fel március 15-e megünneplésére?

Az 1943-as szabadságharc ezernyi gáncs és ármánykodás ellenére is felvilantotta az Erdélyben együtt élő magyar és román nép szövetségének felemelő távlatait. A magyar és a román sovénista történetírás közel egy századon át hallgatott erről, s így következtethet be, hogy március 15-e, a demokrácia nagy magyar emlékműje sokáig nemzetiségeellenes színezetet kapott a méltatlan ünneplések során, a román reakció pedig huszonkét esztendőn át egyszerűen beállította a nap megünneplését. M., 90 esztendővel a márciusi ifjuság forradalma után semmi sem akadályozta meg, hogy hamisítatlanul idézzük ezt a napot s 1848 eredeti szellemében magyarok és románok együtt ünnepljünk.

Március 15-e román vonatkozásai már akkor megkezdődnek, amikor a pesti ifjuság a radikális Nyáry Pál vezetésével kiszabadítja börtönéből a bánági származású Murgu román szabadságharcost. A magyar közvélemény csak Ténéscs Mihály kiszabadításáról tud, s a román közvélemény sem ismeri Murgu pesti kiszabadításának történetét. A börtönéből kilépő Murgu beszédet intézett kiszabadítóhoz, a márciusi ifjakhoz, s ünnepelesen kijelentette, hogy románoknak és szerbeknek a magyarsággal szent egységben kell küzdeniük a szolgátság ellen a szabadságért.

A pesti forradalom hírére Erdélyben is egymásra találtak a jobbágyszabadság eszméiért hevülők magyar és román diákok. Marosvásárhelyen mintegy harminc lelkes fiatal román jogász csatlakozott a magyar demokráciához, közöttük Avram Iancu és Ilariu Papiu is. Kolozsvárt ugyanekkor a magyar demokráciához csatlakozó román kiküldöttek a magyarság tomboló lelkesedéssel ünnepelte. A jó kezdetnek azonban hamar végeszakadt.

Hiba volt elég mind a két oldalon. Magyar részről az alkotmányt közjogilag elfogadók, de a szociális vívmányokat a valóságban elgáncsoló földesurak katonaságot vezényeltek ki a földosztó román jobbágyok megfékezésére s tudni sem akarták a román nyelv egyenjogúsításáról. Román részről szintén a konzervatívok kerekedtek felül, akik guruló aranykört a császárnak s az önkényuralomnak ajánlották fel a román népet. Öldölő küzdelem tört ki románok és magyarok közt Erdélyben s az anarchoinak csak a nagy sláv forradalmár, Károl, Bem tábornok megjelérése vetett véget, aki Kálvária-nyban szálltatta fel a magyarokat és románokat: „Nyulások egymásnak testvérileg kezel, távoztassatok minden nemzeti gyűlölséget és boldogok legyetek!”

Bem felépítésének köszönhető, hogy Nicolae Balcescu, a levert 1848-as bukaresti román forradalom egyik vezetője szívet-lelekkel a magyar szabadságharc ügye mellé állt s az erdélyi romániaság és magyarság kibéltetéséhez segítségét nyújtott. Már 1849 májusában tárgyalások indultak az Avram Iancu vezetésű alatt álló mőcök és a magyar kormány között, ezeknek a tárgyalásoknak azonban egy felelőtlen provokátor, Hatvani őrnagy fegyveres közbelépése vetett véget. A szenvedélyek újra lángra lobbantak, szerencsétlenség az volt, hogy Erdély két megleszenlött népére, azonban sem a magyar, sem a román demokráciák nem befolyásolták magukat az eseményektől és így került sor megint tárgyalásokra. Ezek lecseszőbb igazolása Avram Iancu 1849 augusztus 3-án Topánfalván tett válasza a magyar kormány békeajánlatára.

A testvéril érület kölcsönös megvilátoztatásának elkövetés. Az önkény gyűlölet csak most nyílik alkalom a magyar-román egyetértés megalapozására.

